

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe
Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban împotriva lui Mihail Gondobescu
cu privire la constatarea dreptului de a nu fi supuși la tratamente degradante și
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și
Vitalie Ceban și a fost menținută hotărârea din 23 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru,

constată:

La 24 septembrie 2019 Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie
Ceban au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Gondobescu cu
privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi supuși la tratamente degradante
și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 28 mai 2019, aproximativ la
ora 16:00, pârâtul, aflându-se în stare de ebrietate avansată, pe teritoriul „Terasei de
Vară” din parcul „La Izvor”, sect. Buiucani, mun. Chișinău, care aparține SRL
„Inima Codrului”, s-a urcat pe mese, pe gardul de protecție și a sărit în lac, acțiune
interzisă categoric, fapt despre care este scris și plasată informația pe teritoriul
întreprinderii.

Au menționat că, la observațiile lui Gheorghe Străisteanu, în funcția de
administrator, Vitalie Ceban, în funcția de agent de pază și ale Nataliei Străisteanu,
în funcția de casier, pârâtul a devenit foarte agresiv, a început să-i amenințe pe toți
cu moartea, cu aplicarea forței fizice, i-a înjurat cu cuvinte necenzurate, i-a umilit,
înjosit în loc public, în prezenta mai multor persoane, i-a înjurat chiar în prezenta
polițiștilor.

Au susținut că, au fost nevoiți să apeleze butonul de alarmă și la fața locului
s-au prezentat angajații Serviciului Pază al MAI, care l-au scos pe pârât de pe
teritoriul și l-au transmis poliției.

Au afirmat că, la 03 iunie 2019 agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Buiucani a întocmit în privința lui Mihail Gondobescu procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04671384 din 03 iunie 2019, în baza cărui a fost sancționat cu o amendă în mărime de 500 de lei conform prevederilor art. 354 din Codul contravențional.

Au relevat că, pârâtul a recunoscut fapta ilegală comisă, însă a refuzat să repare prejudiciul material și moral cauzat.

Au notat că, în rezultatul acțiunilor ilegale comise de către pârât, ei au fost supuși la tratamente degradante, au fost numiți cu diferite cuvinte necenzurate, au fost umiliți, înjosiți în loc public în prezența mai multor persoane, au suferit psihic, suferințe manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească.

Au declarat că, la 20 iulie 2019 au expediat în adresa pârâtului o somație, prin care au solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție, însă nu au primit nici un răspuns.

Au solicitat constatarea încălcării dreptului lor de a nu fi supuși la tratamente degradante și încasarea de la pârât a câte 2 000 de lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supuși la tratamente degradante.

La 19 iunie 2020 Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban au depus o cerere, prin care au solicitat suplimentar încasarea de la pârâți a cheltuielilor pentru citarea publică a pârâților în sumă de 200 de lei.

Prin hotărârea din 23 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban ca neîntemeiată.

La 03 iulie 2020 Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin decizia din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că, apelanții nu și-au justificat nici printr-o probă pretențiile invocate în acțiune. Copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04671384 din 03 iunie 2019 și copia raportului inspectorului principal din cadrul OSS al SP-2 a Inspectoratului de poliție Buiucani, Alexandru Scriniciuc din 03 iunie 2019, anexate cu titlu de probă la cererea de chemare în judecată, nu justifică pretențiile apelanților.

În acest sens, instanța de apel a notat că, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Mihail Gondobescu nu poate fi reținut ca o probă ce ar confirma cauzarea apelanților a unor sentimente de frică, angoasă și inferioritate, așa cum din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04671384 din 03 iunie 2019 nu rezultă că, apelanții au fost supuși la

tratamente degradante și aceste tratamente degradante au fost aplicate de către pârât.

Totodată, instanța de apel a mai notat că, din raportul inspectorului principal din cadrul OSS al SP-2 a Inspectoratului de poliție Buiucani, Alexandru Scriniciuc din 03 iunie 2019 nu rezultă că, Mihail Gondobescu a fost foarte agresiv, i-a amenințat pe apelanți cu moartea, cu aplicarea forței fizice, i-a înjurat cu cuvinte necenzurate, i-a umilit, înjosit în loc public, în prezența mai multor persoane și i-a înjurat chiar în prezența polițiștilor, au fost supuși la tratamente degradante și aceste tratamente degradante au fost aplicate de către pârât (f. d. 21).

Respectiv, instanța de apel a accentuat că, în condițiile probatoriului administrat la dosarul cauzei, tratamentul, descris de apelanți, la care ar fi fost supuși și care i-a vizat, a fost compatibil cu respectarea demnității lor umane și nu a atins pragul necesar de severitate pentru a se încadra în domeniul de aplicare a art. 3 din Convenție.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, intimatul a încălcat ordinea publică, manifestând un comportament neadecvat, la fața locului fiind solicitată intervenția unui echipaj al poliției. Venind la fața locului, agenții statului au constatat fapta și la 03 iunie 2019 l-au sancționat pe Mihail Gondobescu în baza art. 354 din Codul contravențional, aplicându-i amendă în mărime de 500 de lei.

La 23 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, hotărârile judecătorești sunt ilegale, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Au menționat că, au prezentat instanței de judecată probe incontestabile, care confirmă faptul că, le-a fost încălcat dreptul de a nu fi supuși la tratamente degradante și dreptul la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale și, anume, încheierea, decizia și procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmite de agentul constator în privința intimatului.

Au susținut că, instanțele judecătorești urmau să aplice direct Constituția RM, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recomandările Curții Europene a Drepturilor Omului făcute în hotărâri, emise pe situații similare și recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție.

Au afirmat că, mărimea prejudiciului moral cauzat și solicitat în speța dată este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Au relevat că, în cazul constatării încălcării dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și a dreptului la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale, în mod obligatoriu se repară și prejudiciul moral cauzat prin acordarea unei satisfacții morale echitabile. Or, încasarea acestuia constituie o obligație impuse prin lege.

Au declarat că, hotărârile judecătorești nu corespund cerințelor art. 241 alin.(5) CPC.

Prin notificarea din 19 martie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 146), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 15 februarie 2021 (f. d. 122).

Astfel, recursul declarat la 23 februarie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, Natalia Străisteanu și Vitalie Ceban se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic